

Pakistan'da Çok Başlı Terör:

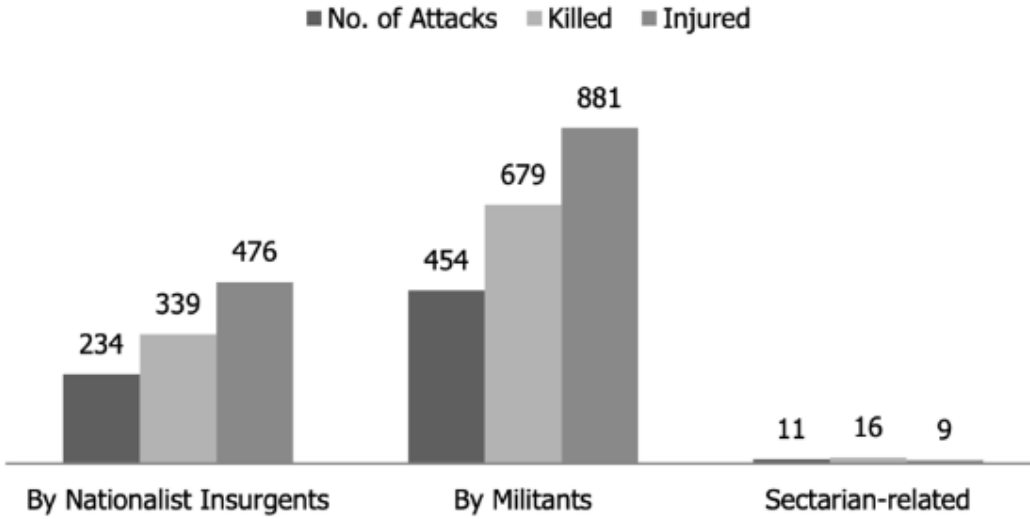
2025 Pakistan Güvenlik Raporu

Orta Doğu gündemi yeni yılda da sıcaklığını korumakta. Aralık ayından beri süregelen ve henüz sürecini tamamlamamış olan İran protestoları ve İran-ABD gerginliği, Suriye'de rejimin başarılı operasyonları sonucu SDG'nin kuzeye çekilmesi ve dahası. Nitekim bu sıcak gündemden Pakistan'ın payını almaması beklenemezdi. Pakistan'daki güncel terör saldırılarından önce saldırıların yıllara göre artışını incelemek gerekir.

Pakistan'da Terör Tırmanışta

[2025 Pakistan Güvenlik Raporu'nda](#) (Grafik 1) 2024 yılına göre terör saldırılarının %34'lük artışı dikkat çekicidir. Grafik 1'de görülen dağılımın en büyük sorumlusu olarak [Tehrik-i Taliban Pakistan](#) (TTP) gösterilirken ona bağlı Hafız Gül Bahadır Grubu, Leşker-i İslam (Lashkar-e-Islam, LeI) isimleri de önce çıkmakta.

Chart 1: Classification of Terrorist Attacks in Pakistan in 2025

Grafik 1 Pakistan Güvenlik Raporu'nda 2025 yılındaki terör saldırılarının sınıflandırıldığı grafik

Sindhudesh Devrim Ordusu'nun (Sindhudesh Revalutionary Army, SRA) 5 saldırısı dışında isyancı Beluç gruplar 229 saldırı gerçekleştirdi. Beluç terör grupları şu şekildedir: Belucistan Kurtuluş Ordusu (Balochistan Liberation Army, BLA), Belucistan Kurtuluş Cephesi (Balochistan Liberation Front, BLF) ve Beluç

Pakistan'da Çok Başlı Terör:2025 Pakistan Güvenlik Raporu

Cumhuriyet Muhafızları (Baloch Republican Guards, BRG). 2024'te bu grupların saldırı sayısı 175'ken 234'e yükseldi ve 339 kişi saldırılarda hayatını kaybederken 476 kişi de yaralandı. Saldırıların gerçekleştiği bölgelerde (Grafik 2) Hayber-Pah-tunhva %40 saldırı ve %14 ölüm artışıyla başı çekerken onu %26 saldırı artışıyla Belucistan takip etmektedir ki bahsi geçen ayrılıkçı grupların saldırıları %30 artış göstermiştir. Ayrıca bütün saldırıların %95'inden fazlası bu iki eyalette gerçekleşmiştir.

Table 2: Terrorist Attacks in Pakistan in 2025

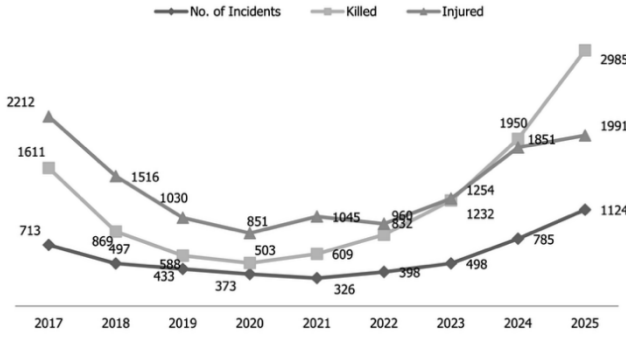
Region	No. of Attacks	Killed	Injured
Khyber Pakhtunkhwa	413	581	698
Balochistan	254	419	607
Punjab	7	5	2
Islamabad	1	12	36
Karachi	16	14	10
Sindh (excluding Karachi)	5	0	7
Gilgit-Baltistan	3	3	6
Total	699	1,034	1,366

Grafik 2 Saldırıların bölgesel dağılımı

Saldırıların en son 2020'de kısmi düşüşe geçmiş olması ve 2021'den beri yükselmesi, Afganistan'da yönetimi ele alan [Taliban'la ilişkilendirilmiştir](#). Dahası, ABD'nin bölgeden çekilmesiyle boşa çıkan silahların Pakistan'da terör için kullanıldığı [CNN](#) tarafından haberleştirilmiştir. Nitekim Pakistan'ın özellikle Afganistan sınırında gerçekçi ve kesin bir önlem alması gerekmektedir. Öte yandan yalnızca terör kaynaklı saldırıların yüzdesel artışını görmek mümkün. (Grafik 3)

Pakistan'da Çok Başlı Terör:2025 Pakistan Güvenlik Raporu

Chart 2: Comparison of Overall Incidents of Violence & Casualties (2017-25)

Year	No. of Terrorist Attacks (%Change)	No. of Killed (% Change)
2014	30%↓	30%↓
2015	48%↓	38%↓
2016	28%↓	12%↓
2017	16%↓	10%↓
2018	29%↓	27%↓
2019	13%↓	40%↓
2020	36%↓	38%↓
2021	42%↑	52%↑
2022	27%↑	25%↑
2023	17%↑	65%↑
2024	70%↑	23%↑
2025	34%↑	21%↑

Grafik 3 solda 2017-2025 arasındaki tüm saldırıların grafiği, sağda terör temelli saldırıların yüzdesel artışı

Pakistan'da Neler Oluyor?

16 Ocak'ta Belucistan merkezli Fitna al Hindustan'a (FaH) -Pakistan'ın BLA için kullandığı isim- bağlı 12 terörist, Batı Belucistan'da bulunan Kharan'da etkisiz hale getirildi. Teröristler bir karakola, merkez bankasına ve Pakistan'ın en eski bankası Habib Bank Limited'a saldırmış ve 3-4 milyon Hindistan rupisini çalmıştır.

Pakistan Ordusu'na bağlı Ordu İçi Halkla İlişkiler (Inter Services Public Relations, ISPR) birimine göre 29 Ocak'ta Belucistan'da İstihbarat Temelli Operasyon (Intelligence Based Operation, IBO) olarak adlandırdıkları iki ayrı operasyonda 41 terörist öldürüldü. Bunların, Fitna al Khwarij'e (FaK) ve FaH'a bağlı bulunduğu belirtilmektedir. Fitna al Khwarij, Taliban Pakistan'ıdır (aslen TTP). Örgüt Afganistan merkezlidir fakat ISPR, kanıt göstermeksizin örgütün Hindistan destekli olduğunu yazmıştır. Kuzey Belucistan'da bulunan Harnai ilçesinde FaK'a karşı gerçekleştirilen operasyonda "30 terörist cehenneme yollanmıştır". FaH'a karşı ikinci IBO ise Güneybatı Belucistan civarında bulunan Panjgur'da gerçekleştirilmiş ve 11 FaH teröristi etkisiz hale getirilmiş, çalınan Hindistan rupisi zararı da karşılanmıştır. Üst üste saldırı serisi "Kara Fırtına Operasyonu 2.0'ın (Operation Herof 2.0) başladığı 29 Ocak gününden yalnızca 4 gün önce Belucistan'da Baloch Yakjehti Komitesinin (BYC) çağrısıyla "Tootak Faciası" anmaları gerçekleştirildi. Anmaların çıkış noktası, 2014'te bulunan toplu mezarlardır. Birçok bölgede barışçıl protestolar ve seminerler düzenlenirken BYC'nin açıklaması, Belucların kararlılığını ortaya koymaktadır:

Pakistan'da Çok Başlı Terör:2025 Pakistan Güvenlik Raporu

“Ne kadar bastırılırsak o kadar güçlü şekilde yeniden doğacağız. Adalet ve özgürlük için mücadelemiz devam edecek.”

31 Ocak'ta ayrılıkçı Beluçlar ve Pakistan Taliban'ı tansiyonu yükseltmeye devam etti. Saldırganlar güneyde polis karakollarını, yüksek güvenlikli bir hapishaneyi ve paramiliter tesisleri hedef alan bir düzine saldırıda bulundu. Çıkan çatışmalarda 10 güvenlik personeli, 37 isyancı öldü. 1 Şubat'ta da operasyonlar aralıksız olarak devam etti. Sperka ve Domel Tehsil'de gerçekleşen operasyonda aranan teröristlerden birinin de etkisiz hale getirildiği bildirilirken Ahmadzai aşiretinin güvenlik güçlerine yardım ettiği dile getirildi. Öte yandan Belucistan Eyalet Başbakanı Sarfraz Bugti, savaşmaya devam edileceğini ve son 40 saatte 140'tan fazla teröristin etkisiz hale getirildiğini X hesabından açıkladı. Ancak aşiretlerin geneli hükümet karşıtıdır, Belucistan'daki ayrılıkçı gruplar üzerine yayımlanan yazımızda da görebilirsiniz. Bugti'nin alıntıldığı bir gönderide de bunun açık örneği bulunmaktadır. Bugti ve merkezi hükümetin bu soruna bakışı siyasiden çok askeri müdahale gerektiği yönündedir. Aynı zamanda ABD Afganistan eski özel temsilcisi Zalmay Khalilzad'ın görüşüne göre Pakistan'ın Beluç politikası, bu saldırılarla beraber başarısız olmuştur.

Video 1 BLA'nın 3 Şubat'ta Nushki Qadirabad'daki devriyesi, Kaynak: Pakistan Pulse News (Telegram)

Bu süreçte aralarında Türkiye, Suudi Arabistan, Norveç, Fransa ve Avrupa Birliği Pakistan delegelerinin bulunduğu pek çok ülkeden merkezi hükümete destek ve taziye mesajları geldi. Hindistan ise 1 Şubat günü kendilerine kanıt sunmaksızın yüklenen suçlamaları kabul etmedikleri bir açıklama yayımladı.

5 Şubat'ta Bugti, etkisiz hale getirilen teröristlerin ve teçhizatların içinde bulunduğu ISPR'ye ait bir video paylaştı. Videonun açıklama kısmında Pakistan'ın gelişimini engellemek için Hindistan'ın BLA'yı desteklediği vurgulandı. ISPR aynı videoyu paylaştığında 36 sivilin ve 22 güvenlik personelinin öldüğünü açıkladı. Öte yandan Pakistan Ordusu operasyonların 1.haftasında 216 teröristin etkisiz hale getirildiğini bildirdi. Bu paylaşımından bir gün sonra Belucistan hükümetinin

Pakistan'da Çok Başlı Terör:2025 Pakistan Güvenlik Raporu

yabancı yatırımcılara her türlü kolaylığı sağlamaya hazır olduğunu ve Suudi prensinin Belucistan'a yatırım yapmaya ilgili olduğunu söyleyen [bir paylaşım yaptı](#). Ayrılıkçı grupların sömürge psikolojisine sahip olduğunu, yabancı yatırımlardan -özellikle Çin'den- rahatsız olduğunu ilgili yazımızda belirtmiştik. Paylaşımın zamanlamasının enteresan olduğu kadar kasıtlı olduğu ve yabancı yatırımcıların uzaklaşmasını engellemek için yapıldığı açıktır. Al Jazeera [2 Şubat'ta yayımladığı bir haberde](#) yabancı yatırımcı konusunu ele alırken saldırıların yatırımcıların geri çekilmesine dair bir risk doğurduğunu da söylemekte.

[6 Şubat'ta ISPR](#), Hayber'de FaK'a bağlı 24 teröristin iki ayrı operasyonla etkisiz hale getirildiğini belirtti. Teröristlerin 14'ü Orakzai'de "cehenneme yollanırken" diğer 10'u da Hayber'de etkisiz hale getirildi. 6 Şubat büyük çaplı bir saldırının gerçekleştiği şimdilik son gündü: Başkent Islamabad'da Tarlai Kalan bölgesinde Hatice-ül-Kübra (Khadija Tul Kubra) isimli Şii camisine patlama yaşandı. Patlamada 31 kişi hayatını kaybederken 169 kişi yaralandı. Başkan Zardari, sivilleri hedef almanın insanlık suçu olduğunu dile getirdikten sonra baş sağlığı ve [şifa diledi](#). Savunma Bakanı Asif [X üzerinden yaptığı paylaşım](#)da saldırıyla ilgili Hindistan ve Afganistan'ı hedef alırken iki ülke de iddiaları reddederek saldırıyı şiddetle [kınadı](#).

Federal Enformasyon ve Yayıncılık Bakanı Attullah Tarar, Pakistan Tehreek-e-Insaf'ı terörden sorumlu tuttu. Camiye gerçekleştirilen saldırıdan sonra Pakistan genelinde Beluçlar ve TTP mensuplarıyla çatışmalar sürmektedir. Beluçların fikrî temelini açıklamıştık. Peki TTP tarafından gerçekleştirilen saldırıların temeli nedir?

Pakistan'da Çok Başlı Terör:2025 Pakistan Güvenlik Raporu

Sömürgecinin Hayaleti: Afganistan-Pakistan Sorunu

Pakistan'ın dinî yapısı ağırlıklı olarak Sünni Müslümanlardan oluşmaktadır. Öyle ki %95 bandındaki Müslüman nüfusun Sünni oranı %85-90 iken Şiiler de %10-15 civarındadır. [Bu oranlar](#), yıllar içinde gözle görülür herhangi bir ters orantıya sahip değildir. Dolayısıyla Sünni düşüşü ya da Şii yükselişi görülmemektedir. Bu açıdan bakıldığında raporda başı çeken Hayber'de pek çok saldırıyı TTP'nin üstlenmesini veya raporda da belirtildiği gibi Taliban'ın gelişiyle artan terörün temelini din işgal etmemektedir. Asıl sorunun ardında bir İngiliz var: Henry Mortimer Durand. Afganistan-Pakistan sınır çizgisinin altında yatan akıl doğrudan Durand'e aittir. Hâlâ yürürlükte olan söz konusu Durand Hattı Anlaşması (Durand Line Agreement) 12 Kasım 1893'te imzalandı. Afgan diasporalarını ortak paydada buluşturmayı amaçlayan [Afghan Diaspora Network'ün bu konuda yazısında](#) Durand Hattı'nın Peştun kabilelerinin parçalanması adına çizilmiş bir sınır olduğu ve 30 milyon Peştun'un ikiye bölündüğü belirtilmektedir. Temeldeyse Çarlık Rusya ile İngiliz Hindistan'ı arasında tampon bölge oluşturmak vardı.

6

Pakistan'ın buradaki rolüyse sömürge mirasçılığıydı. İmparatorluktan devleti teslim almış, hattın kurumsallaşmasını sağlamıştı. 11 Eylül 2001 sonrası sınır boyunca çekilen demir teller gibi önlemler alınmıştı. Diaspora, bunu bölge halkının aile mezarlıklarını görmesinin engellendiği, Peştunların birbirine yabancılaştığı ve geleneksel kabile konseylerinin bu vesileyle iktidarsız kaldığı suçlamalarını Pakistan'a yöneltmektedir. Ek olarak Peştun Tahafuz Hareketi gibi halk hareketleri de şiddet kullanılarak bastırılmıştır. Büyük ölçekte vekil savaşı için Pakistan'ın askeri istihbarat, sınır sızmaları ve güvenli sığınaklar oluşturmak suretiyle Taliban v.b milisleri destekleyerek Afgan topraklarını kontrol ettiği suçlamaları bulunmaktadır. Diaspora'nın talepleri şunlardır: Söz konusu hattın uluslararası forumlardan yeniden değerlendirilmesi, Peştun seslerinin güçlendirilmesi, sınırın Taliban-TTP gibi terör örgütlerinin yeniden canlanması adına geçiş noktası görevi görmesinin ve devlet destekli istikrarsızlığın oluşturulmasının kınanması, Durand Hattı'nın modern çatışmalar üzerindeki etkisinin açığa çıkarılacağı tarafsız bir BM komisyonu kurulması. ADN, Taliban karşıtı tavrıyla bilinmektedir fakat ADN ve Taliban'ın Durand Hattı hakkındaki fikirleri çok da ayrı sayılmaz.

Pakistan'da Çok Başlı Terör:2025 Pakistan Güvenlik Raporu

Örgüte geri dönecek olursak TTP'nin yapılanması kuzeybatı sınırında Hayber-Pahtunhva'dadır. 15 Haziran 2014'te Pakistan Ordusu Zarb-e-Azb Operasyonu ile buradaki milisleri sınır ötesine uzaklaştırmayı başarmakla kalmadı, aynı zamanda [terör saldırılarının](#) azalmasını sağladı. Aynı bölgede Afganistan topraklarında örgütün 4 ayrı eğitim kampı bulunmaktadır: Kunar, Nangarhar, Khost, Paktika. Örgüt mensupları Hayber'den bu bölgelere sığındılar. Ancak örgütün intikamı 16 Aralık 2014'te geldi: [Pakistan'da askeri okula düzenlenen saldırıda](#) 132'si çocuk 141 kişi öldürüldü. 2018'e kadar Federatif Kabile Bölgeleri (Federally Administered Tribal Areas, FATA) statüsündeki yarı özerk bölge, [Anayasa'daki 25. Değişiklik](#) ile yerini Eyalet Tarafından Yönetilen Kabile Bölgeleri'ne (Provincially Administered Tribal Areas, PATA) bıraktı. Bu operasyonların ve Anayasa'daki değişikliğin etkisiyle terörün aşamalı olarak azaldığı Grafik 3'te görülebilir. Sıfıra indiği söylenemese de Taliban yönetime gelene kadar iyi bir seviyeydi. Terörün Pakistan'da tek başlı olmadığı düşünüldüğünde TTP özelinde bir müdahale terör sorununu çözmez.

Pakistan'ın Akıbeti

7 Pakistan'ın güncel ve sistemik bir anti-terör planlamasına ihtiyacı var, bu tür bir planlamanın yalnızca TTP ya da BLA-BLF özelinde olmaktan ziyade ülke genelinde olması ise şart gibi gözükmektedir. Taliban başa geçtiğinde terör saldırılarında olası bir artış tahmininde geç ya da yetersiz kalınmış olmasına rağmen terörü 2018-2020 yıllarındaki oranlarına geriletmek imkânsız değildir. Maliye Bakanı Azhar Kayani'nin Afganistan ile diyalog kurmaya hazır olduklarını belirtmişti fakat TTP'nin Jamaat-ul-Ahrar vb. fraksiyonlarına yeni grupları dahil etmeye devam ettiği göz önünde bulundurulduğunda bu oldukça yetersizdir. Coğrafi olarak Belucların ve TTP'nin bulunduğu bölgeler dağlık ve kurak olması dolayısıyla Pakistan Ordusu'nun başlıca dezavantajıdır. Aynı zamanda aşiretlerin hükümet karşıtlığının yanı sıra Pakistan güvenlik güçlerinin yerel halk tarafından kovalandığı haberleri de [görüldü](#).

Kuzey'de Taliban, ülke içinde de Belucistan ve Keşmir gibi dalgalı bölgeler bulunduğu sürece Pakistan'ın işi epey zor. Özellikle MENA'da (Middle East-North Africa) stratejik istikrar politikası güden Pakistan'ın bu denli güvenlik zafiyetleri göstermesi, bu politikaya karşı şüphe uyandırmaktadır. Ancak 2014 yılında Hayber'de aşamalı olarak başarılı bir operasyon yürütüldüğü de unutulmamalıdır. Öte yandan bilinmesi gerekir ki tırmanışa geçen teröre karşı sert müdahaleler,

Pakistan'da Çok Başlı Terör:2025 Pakistan Güvenlik Raporu

132 çocuğun öldürülmesi gibi toplumsal travmalara yol açacak karşılıklar bulacaktır. Bu karşılıkların yaratması gereken esas etki, tekrarının yaşanmaması için alınacak tedbirlerdeki sıkılık ve süreklilikte gizlidir.

EK

Yazımız hazırlandıktan sonra da Pakistan'da saldırılar çift başlı olarak sürdü. Ayrılıkçı Beluçlar üstlendikleri birçok saldırıyı kendi medya ağı The Balochistan Truth üzerinden [açıkladı](#). 17 Şubat'ta Hayber'in Bajaur bölgesinde gerçekleşen saldırıda, güvenlik noktasına yaklaşan aracın patlamasıyla aralarında kadın ve çocukların bulunduğu 17 kişi öldürüldü ve patlamanın etkisiyle bir bina çöktü. 19 Şubat'ta Kuzdar'ın Ornach bölgesinde BLA'nın esiri olan Pakistan ordusuna mensup 7 askerin videosu yayınlandı. 14 Şubat'ta takas duyurusu yapılmasına rağmen devlet, esirlerin Pakistan askeri olduğunu reddetti. [21 Şubat'ta](#) Hayber'in Bannu bölgesindeki operasyonda 2 asker öldürülürken aralarında intihar bombacısı bulunan 5 milis etkisiz hale getirildi. [Pakistan Bilgi ve Yayıncılık Bakanlığı](#) Bannu ve Bajaur saldırılarında FaK ve IŞİD'in Afganistan, Pakistan, Kuzeydoğu İran ve Orta Asya kolu Horasan Vilayeti İslam Devleti'nin (ISKP) izlerinin tespit edildiğini açıkladı. Gece yarısında Pakistan, Nangarhar ve Paktika'da bulunan 7 TTP eğitim kampını vurdu. Taliban yerel sözcüsü, saldırının sivillere yönelik olduğunu vurgularken 23 kişilik bir aileden yalnızca 5 kişinin hayatta kaldığını [açıkladı](#). Afganistan saldırıyı kınadı ve egemenlik hakkı ihlali olarak tanımladı. Aynı zamanda uygun bir karşılığın verileceğini de [belirtti](#). Ancak ilerleyen günlerde Afganistan Dışişleri Bakanı'nın verdiği demeç oldukça [carpıcıdır](#):

“Eğer Pakistan, Afganistan'ın içişlerine karışmaya devam ederse Pakistan'ın kendi topraklarında barış ve istikrarı kalıcı olarak kaybedeceğini söylemek isterim.”

TTP ile ilgili her türlü sorumluluğu reddetmesine rağmen Afganistan'ın Pakistan'ı iç güvenlik ve istikrar üzerinden tehditte bulunması enteresan gözükmektedir. [24 Şubat'ta](#) eğitim kamplarının bulunduğu bölgedeki Torkham ve Tirah çatışmalara sahne oldu. İki ülke de birbirini çatışmayı başlatmakla suçlarken Pakistan “kışkırtmasız saldırı” (unprovoked firing) tabirini kullandı. Son gelişmeler ışığında iki ülke arasındaki gerilim tırmandı, sınır boyu çatışmalar devam etmekte. Nitekim bugünlerde DEAŞ, El Kaide vb. geniş kapsama yayılan örgütlerin isminin de daha sık dillendirilmeye başlamasıyla

Pakistan’da Çok Başlı Terör:2025 Pakistan Güvenlik Raporu

Pakistan’ın bugünkü durumunu sınır sorunu ya da etnik bir meseleden öte görmek oldukça sığ bir bakış açısidir. Pakistan’da önümüzdeki dönemin ana gündeminde terörün süreklilik kazanacağını ve 2026 yılının hükümetin terör sınavı olduğunu söyleyecek olursak buna karşılık bir itirazın oluşmayacaktır.